

Landhuur

Win-win voor huurder en

Land huren is voor veel telers noodzaak. Het vinden van een goed bollenperceel is de eerste teelttechnische stap die een teler maakt. Daarmee is het komende teeltseizoen begonnen: een goed begin is het halve werk. De vraag die hierin meekomt: maakt u wel goede afspraken? De PPS Bollen Bodem en Aaltjes houdt zich onder meer met dit onderwerp bezig.

Tekst: Sjoerd van Vilsteren | Fotografie: Arjan Mager

Door de ruime vruchtwisseling van de meeste bolgewassen zijn veel bedrijven afhankelijk van huurland bij akkerbouwers of veehouders. De motivatie voor een teler om op huurland goed voor de bodem te zorgen, is vaak lager dan als hij op eigen land teelt. Investeren in de bodem van een ander lijkt financieel niet aantrekkelijk, bovendien betaalt de bollenteler al een flinke huurprijs. Maar wie het verpest bij de verhuurder, schiet zichzelf in de voet en mogelijk dus ook die van een collega-bollenteler. Nu de prijzen van uien en aardappelen hoog zijn, zal een akkerbouwer zich gaan afvragen of de voordelen

nog wel opwegen tegen de nadelen van tulpen op zijn perceel.

BELANGRIJK OM AF TE VRAGEN

Zo hebben tulpen in een droog voorjaar veel water nodig. Om alle percelen op tijd van voldoende water te voorzien is het verleidelijk om wat meer millimeters water te geven. Maar met een kanon frequent beregenen kan op kleigrond leiden tot slemp en structuurbederf. En wat betekent dit voor de uien die ernaast staan, waar met warme temperaturen in combinatie met vocht aan de rand van het aangrenzende perceel mogelijk weer meer kans op Pinkroot ontstaat?

Maar er zijn meer vragen te stellen bij landhuur:

- Tulpen op met aardappelmoeheid (AM) besmet land komt zo nu en dan voor. Hoe schoon is het plantgoed dat mogelijk bij een andere verhuurder komt te staan? En wordt dit wel gecommuniceerd?
- Hoe secuur bent u met spoelgrond dat van een besmet perceel komt?
- Respekteert u de perceelsgrenzen van de verhuurder tijdens planten?
- Wie neemt de kosten voor de aaltjesbestemming voor zijn rekening?
- Afspraken worden vaak gemaakt over het teeltseizoen zelf, maar ook daarbuiten?

Investeren in bodemstructuur is ook een taak voor de huurder.

verhuurder

- Kunnen er voor de verhuurder ook consequenties zitten aan de bollenteelt op zijn land die ver na het seizoen pas zichtbaar worden en wie draagt dan de risico's?

WENSEN

Een bollenteler heeft daarnaast veel wensen bij het huren van grond. Denk aan afwatering, mogelijkheid tot beregenen, structuur, het liefst een rustgewas als voorvrucht of de laatste snee gras ruim van tevoren doodgespoten. Tegelijkertijd heeft de verhuurder ook zijn wensen. Plant en oogst in niet te natte omstandigheden, laat het land netjes achter, strooi kunstmest op bevroren grond, hou het onkruid netjes bij, werk met schone machines.

Daarnaast kunnen voorafgaand aan de teelt ook afspraken gemaakt worden over de drainage, wie maakt ze schoon, wie betaalt het? Mogelijk kan er gezamenlijk in worden geïnvesteerd. Veel wensen aan beide kanten dus, maar waar zit voor beide partijen de win-winsituatie? Waar hebben ze allebei voordeel van?

KANSEN VOOR BEIDEN

Het vinden van een goede bodem voor bollen is één, maar het behouden van

bodemkwaliteit en voldoen aan de wensen van de verhuurder is het tweede. Wie kans ziet een win-winsituatie te organiseren, investeert in een goede relatie. In de PPS Bollen, Bodem en Aaltjes wordt er gekeken naar het laatste door na te gaan welke afspraken er gemaakt worden, waarom en welke verbeterpunten en gedeelde kansen er zijn. Hoe zorg je er als bollenteler voor dat je een graag geziene gast bent en over een jaar weer land mag huren en het liefst op een bodem die beter is dan voorheen? Wat is het doel van de huurder en wat is het doel van de verhuurder? Wat zijn de verschillen en wat zijn mogelijke win-win-factoren? Het consortium van deze PPS heeft in een bijeenkomst nagedacht over deze vraag.

Belangrijke voordelen voor beide partijen:

- Gezamenlijk investeren in aanleg drainage en/of onderhoud ervan.
- Door compensatieland aan te bieden breidt ook het areaal van de verhuurder uit.
- Schone grond voor de bollenteler.
- Mogelijkheid om te kilveren voor de verhuurder.
- Lange teelt groenbemester biedt voordelen voor aaltjesbestrijding en structuurverbetering van verhuurder.

- Aantrekkelijke verhuurprijs.
- Delen van kosten bodemanalyses en aaltjesmonsters.
- Creëren mestruimte voor veehouder.
- Gras scheuren geeft mogelijkheid om weer beter vlinderbloemige in te zaaien (verhouding gras/klaver).

MOGELIJKE BASIS: BODEMKWALITEITSPLAN

Er zijn veel voordelen in samenwerken, tegelijkertijd blijft het belangrijk om de risico's te voorkomen. Wees eerlijk naar elkaar en maak goede afspraken, alleen dan kom je tot een duurzame relatie. Duurzaam bodembeheer vraagt een langetermijnstrategie. Een tool hiervoor is het Bodemkwaliteitsplan. Een adviesrapport dat de verhuurder in combinatie met de huurder kan opstellen om integraal (biologisch, chemisch en fysisch) aan het perceel te werken om problemen op te lossen of het verder te verbeteren.

Dit Bodemkwaliteitsplan is voor de akkerbouw ontwikkeld maar wordt nu in dit project PPS Bollen, Bodem en Aaltjes: Integraal aangepakt, ook voor de bollenteelt getest. We houden u op de hoogte van de uitkomsten. Voor informatie over dit project kunt u contact opnemen met Sjoerd van Vilsteren, sjoerd1.vanvilsteren@wur.nl. ♦

PPS Bollen, Bodem en Aaltjes

De PPS Bollen, Bodem en Aaltjes: integraal aangepakt is een vierjarig project met een integraal beheer van de bodem als uitgangspunt. Het beheersen van aaltjes, door een goede samenwerking tussen huurder en verhuurder, staat centraal. In de toekomst zal de klimaatverandering (meer weersextremen) ertoe leiden dat de bodemkwaliteit steeds belangrijker wordt. Meer dan in het verleden zal een goede bodemstructuur essentieel zijn voor de vochthuishouding via het infiltratievermogen en het vochtbergend en -leverend vermogen van de grond. Behoud en verbetering van de bodemstructuur is een kwestie van lange adem; daar is elk teeltseizoen aandacht voor nodig.

